Ն. 4513 | 1880 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 28 ՇԻՄԱՍ. ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 10 ՇԻՄԱՍ. | Ն. 4513

21 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՄՈՒՀԱՄՄԱԴԻ 1298 — 30 ՓԱՐԱ

Անատոլուի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԻՐՃԻԵԱՍ

21 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — 1296 ԹՎԻ ՍԱՆԻ 28 — 30 ՓԱՐԱ

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 8 դեկտ.

Մօրնինկ Բօսթ դաղէթասրնէն վիրտիկի մարիւմաթա կէօրէ, Իրլանտատա կիւնատէն կիւնէ թէզահիւրատ իթմէքատէ օլան դարբշէդիզդա նէզարէն, Ինկիլթէրրա բարլամէնթասունուն պու այ իչինտէ աշէլաճաղը, վէ հէյեթի վիւքէլաճա էհէմմիեթլիլերի տէրքեար օլան պոզը աղանքն իսթիֆա իտէճէքլերի ինթիմատէն պայտա տէյիլ իմիշ։

Բարիս, 8 դեկտ.

Էսատ պէյ էֆէնտինին իթիմատնամէլէրինի վիրտիքատէն սոնրա, տիւնքի կիւն Մ. Պարթէլէմի Սէնթիլեր իլէ վուգուս պուլան միւլաղաթլարը, հիւսնի միւվէտաէթ վէ խուլուսը նէյյէթէ պիր նիշանէ տիր։

Թէէմին իտիլտիկինէ նէզարէն, եունան հիւքիւմէթի, Թանթուար ա'էսգանթ, վէ Պանդ ալ Բարի է տէ Բէյի-Պա վէ Սօսիէթէ ժէնէրալ էրլանժէ, վէ Սօսիէթէ տը Տէբօ է Թանթ-Գուրանամ պանգալար իւլէ, 40 միլեօն ֆրանգլէգ իսթիդրազը գաթիէն ադա էյլէմիշ տիր։

Նիւ-Եօրգ, 30 դեկտ.

Միւճթէմէայի Ամէրիգա պահրիեէ նազիրը Մ. Ռ. Վ. Թօմսօն, Բանամա գանալը իչին թէշքիլ օլունան Ամէրիգա գօմիթէսինին ռիեասէթինի դապուլ էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 9 դեկտ.

Ինկիլթէրրա պանգասը քէնարի ըսգանթասունուն ֆայիզինի եիւղատ իլի զուչուգատան իւչէ չէգարմիշ տըր։

Աթինա, 9 դեկտ.

Մէպուսան մէճլիսի, Եունանիստան Միլլէթ պանգասը յլա ադա օլունան 52 միլեօն ֆրանգլէգ իսթիդրազ հագդընատի մուգավէլէյի, իչինճիսէֆա իտէլէն միզա քէրատա գապուլ էյլէմիշ տիր։ Մէգէր պանգա, Բարիսատէ մուխապէրէ խիլմիշ օլան 40 միլեօն ֆրանգլէգ իսթիդրազա տարի հիսսէսար օլաճադ տըր։

Բարիս, 9 դեկտ.

Մէպուսան մէճլիսի, ճէմիյէթթը ըուհպանիեէ էմյաքընէն թէտապիրի միրիեէ ալթընա ալընմասը մատէսինին թատիլինէ տայիր Մ. Պըրիսսն թարաֆընատան խիլէն պիր թէքլիֆի, 113 գուրաեա դարշը 356 գուրա իլէ գապուլ էյլէմիշ տիր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Ֆար տիւ Պօսֆօր զաղէթասրնէն պէնանընա կէօրէ, Պապը Ալի, Եունանիսթանա տայիր օրուպ, խիւլասասընը էվվէլքի կիւնքի նիւսխէսվուզատ եազմըշ օրատուզումուզ թահրիրաթը ումումիեէնին կէօնտէրիլմէսինի կէրուէէ պրագմըշտը։

Զանն օլունատուզունա նէզարէն, Պապը Ալի մէգքիւր թահրիրաթը տէվլէթլէրէ կէօնտէրմէք իչին, շու էնատատ Եունան մատէսինէ տայիր տէվլէթլէր միեանընատա ճէրէեան իտէն մուխապէրաթ վէ միզաքէրաթըն նէթիճէսինէ պէքլէմէքատէ իմիշ։

—Մ. Կոչէն Տէրիսատէթտէն հարէքէթ իթմէզտէն էվվէլ, հէյեէթի սիւֆէրա վէ գօնսօլոսլար վէ մէմուրլարին տէվլէթի Ալիեէտէն պազրլարը մախսուսէն վարօրա կիտիպ, բէսմի վէտաեը իճրա իթմիշլէր տիր։

—Տիւնքի կիւն Զաթալճատան պիր պաթարեա թօր, շքմէնարթէր թարիգեյլէ նագլ օլունարագ, Թօրհանէեէ կէթիրիլմիշ տիր։

—Իւչ սէնէատէն պէրու Հայաստանլուգ իթմէքատէ օլան էշգբեաեը մէշհուրէատէն Վանկէլ նամ շագը, Նօրէգօպ զայմագամլըղընա արզը միւթապաաթ իթմիշ տիր։

—Տէվլէթի Ալիեէ ճանիպինատէն Մաճարիսթանատա պարկիր սաթըն ալընարզը, Վիէննատան Տէյլի Թէլէկրաֆա իշար օլունմուշ տուր։

—Բուսճուգատա իսմալ իտիլիպ, Վիտինէ նագլ իտիլմիշ օլան թօրբիլլէր իչին, Ավսթրիա տէվլէթի Պուլկար հիւքիւմէթինատէն իյդահաթը լազըմէ յի թալեպ էյլէմիշ տիր։

—Շարգի Բուսէլի վիրտեէթի, Պուլկարիսթան պանգասընատան ադա իթտիկի իսթիդրազին նըսքընը թէէտիեէ իթմիշ տիր։

—Սուրիեէ սէվահիլինատէ պուլունան Բարիտա նամ Ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի Գըպրըսա, վէ օրատան տախի Մալթաեա միթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշտիր։ Կէչէնատ Տէրիսատէթէ սէյեահամ իտէն Ինկիլթէրրա պահրիեէ նազիրը ասպրդ Մ. Սմայթ, Գըպրըսա մուվասըլէթ էյլէմիշ տիր։

—Կէօնիւլլիւ օլարագ Եունանիսթանա ազիմէթ իտիպ, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ, Բումանիա մէմալիքինէ կիթմէք իւզրէ, կէչէն կիւն Խըտիվիեէ բօսֆասընընը Բահմանիեէ նամ վարօրանա բաքիպէն Տէրիսատատէթէ ատաէթ իթմիշ օլան 38 նէֆէր Բումանիալը, վէ միկէր 8 նէֆէր Եունանը վէ Բուսիալը էշլասա, վարօրու մէզքուր սէլանինատէ թահթը մուհաֆազատա ալընարագ, վարօրուն տախի չարշէնպահ կիւնիւ ագշամ իւզերի Իսկէնատէրիեէ միւթէվէճճիհէն Տէրիսատէթտէն հարէքէթ իտէճէկի ճիհէթլէ, Եունան վէ Բումանիա գանչէլէրիատարը յլա մէզքուր բօսֆա իտարէսի պէյնինատ ճէրէեան իտէն մուխապէրէ իւզերինէ, մէրգուման թարաֆընատան խիթճար օլունան Գալիեօբի նամ Եունան պանտէրալը վարօր իլէ միւն սապահ Սիւնդեէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիրիմիշլէր տիր։

—Զարշայի քէպիր էսնաֆընատան Գրիգոր նամ քիմէնէնին չըրաղը իքէն, մուախիարէն ուիթասընընը դասասընը գըրարագ, 36 լիրա ալտրգատան սոնրա սավուշմուշ վէ օվգրթատան պէրու սրանմագատա պուլունմուշ օլան, Իզմիրի Կարապատ, կէչէնատ Պէյօղլունատա Գըլպուրնու թարաֆընատա եազտեր էլէ վիրիպ, հապսէ իլգա օլունմուշ իսէ տէ, չալարընը մէպլազատան եազընը տիր։

—Մաքրը քէօյու ճիվարընատա, պիր տաքէր նաշը պուլունուպ, պու խուսուսատա թահգրգատա իպթիտատը օլունմուշ տուր։

—Կէչէն ագշամ Բանկալթիտէ վագը պիր Հայ խանէսինէ, խանէ խալգը, ճիվարատա վագը տիկէր պիր խանէէտէ միւսաֆիրլիկէ կիթմիշ օլատուգարը հալատ, խըրսըզլար կիրիպ, հէմեն թէքմիլ էշեաեը աշրրմըշլար տըր։

—Նէյ տաաֆ. 23 թարիխիլէ Սիսթիսթատան Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընա պէր վէճհի տախի եազըմշ տըր։

«Բիսգօպօսունուզ մենսէնեօր Ադանթաճէլօս աղ գարսընը պիր տիգգատսըզլըղա գուրսան կիտէճէք իմիշ։ Միւմտիլէյհ, մանէթինատ պիր բուհսան վէ պիր դավատ պուլունատուզու հալատ, Գրօհօրին գարիեէսինատէն քէնտի մագարրը օլան Սիսթիսթատա ատաէթ իթտիկի էսնատէ պիր տէրէյէ տէօնէճէք եօրատա կիրմէք իւզրէ իքէն, իւզերինէ թիֆէնք ատիշ խարմէկէ պաշլանդրմըշ վէ տէօրթ տէֆա արա արտա ատէշ խարտիկինատէ, վէ գուրշունլար բիսգօպօսուն թա գուրարը եանընատան կէչտիքէրինատէն, միւմտիլէյհ տէրհալ պէյկիրատէն աշագը ինէրէք, գուրշունլարա նիշանկահ օլմամագ իւզրէ եէրէ եատմըշ տըր։ Հալ պու քի միւմտիլէյհին ըֆգատընատա պուլունան գաման, տատա զիեատէ ճէտուր օլմաղլէ, գուրշունլարըն կէրմէքատէ օրատուզու պօզաղ թարաֆընա տօզրու պէյկիրինի սիւրատիլ սիւրմիշ տիր, վէ մահէլլի մէզքի ըստէ Լաբոխոթի գայմագամ իսէ չէնատ նէֆէր Արնավատա մուհաֆիզլարընը կէօրտիկինատէ, նէ տէրէճէ թէճաճճիւպտէ գալմըշ օրատուզու թարիֆէ հաճէթ տէյլ տիր։ Շու գատար քի գավատ, ատթլան գուրշունլար բիսգօպօս իւզէրինէ օրատուզունու պիլէնտի ավաղ իլէ պէեան էյլէտիկինատէն, գայմագամ տէրագատ աֆվլէգ տիկէյտպ, քէնտիլէրինի հայատատ չէթէսի զանն իթմիշ օրատուզունու պիլտիրմիշ տիր, վէ սոնրա պիզզատ բիսգօպօսուն նէզարինէ կիտէրէք, թէէմինատթը գատիեէյի իթտա իթմիշ օրատուզունատան, միւմտիլէյհ բիսգօպօս պու թէէմինատատան խոշնուտա գալմըշ, վէ եարտնա տէվամ էյլէմիշ տիր։»

—Կ'չ'ս սալը կիւնիւ սապահլարեն էրբէսատէ, Բիւսսմբ սիթթէ խտարէսի միտրի Մ. Համիլթըն Լանկը, Պէյօղլունատա տօղրու եօլատա միւզիգաճը Մ. Գամէնտինկէրին տիւքքեանը եագընընատա վագը խանէսինատ քիւսթանա պիր սիրգատ վուգու պուլմուշտուր։ Շէօյլէ քի, մէզքուր խանէնին պիրինճի գատքնատատի սայոն, իչ բէնչիրէլի օրատա, օրթատատի բէնչիրէ եուվարլագ օրատուզու հալատ, պալդօն չէրլինատ սօգաղա նազրը օրարագ, կիճէլերի պիր գաբու էլէ գաբատ։

Գրիգոր նամ քիմէնէնին չըրաղը իքէն, մուախիարէն ուիթասընընը դասասընը գըրարագ, 36 լիրա ալտրգատան սոնրա սավուշմուշ վէ օվգրթատան պէրու սրանմագատա պուլունմուշ օլան, Իզմիրի Կարապատ, կէչէնատ Պէյօղլունատա Գըլպուրնու թարաֆընատա եազտեր էլէ վիրիպ, հապսէ իլգա օլունմուշ իսէ տէ, չալարընը մէպլազատան եազընը տիր։

—Մաքրը քէօյու ճիվարընատա, պիր տաքէր նաշը պուլունուպ, պու խուսուսատա թահգրգատա իպթիտատը օլունմուշ տուր։

—Կէչէն ագշամ Բանկալթիտէ վագը պիր Հայ խանէսինէ, խանէ խալգը, ճիվարատա վագը տիկէր պիր խանէէտէ միւսաֆիրլիկէ կիթմիշ օլատուգարը հալատ, խըրսըզլար կիրիպ, հէմեն թէքմիլ էշեաեը աշրրմըշլար տըր։

—Նէյ տաաֆ. 23 թարիխիլէ Սիսթիսթատան Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընա պէր վէճհի տախի եազըմշ տըր։

«Բիսգօպօսունուզ մենսէնեօր Ադանթաճէլօս աղ գարսընը պիր տիգգատսըզլըղա գուրսան կիտէճէք իմիշ։ Միւմտիլէյհ, մանէթինատ պիր բուհսան վէ պիր դավատ պուլունատուզու հալատ, Գրօհօրին գարիեէսինատէն քէնտի մագարրը օլան Սիսթիսթատա ատաէթ իթտիկի էսնատէ պիր տէրէյէ տէօնէճէք եօրատա կիրմէք իւզրէ իքէն, իւզերինէ թիֆէնք ատիշ խարմէկէ պաշլանդրմըշ վէ տէօրթ տէֆա արա արտա ատէշ խարտիկինատէ, վէ գուրշունլար բիսգօպօսուն թա գուրարը եանընատան կէչտիքէրինատէն, միւմտիլէյհ տէրհալ պէյկիրատէն աշագը ինէրէք, գուրշունլարա նիշանկահ օլմամագ իւզրէ եէրէ եատմըշ տըր։ Հալ պու քի միւմտիլէյհին ըֆգատընատա պուլունան գաման, տատա զիեատէ ճէտուր օլմաղլէ, գուրշունլարըն կէրմէքատէ օրատուզու պօզաղ թարաֆընա տօզրու պէյկիրինի սիւրատիլ սիւրմիշ տիր, վէ մահէլլի մէզքի ըստէ Լաբոխոթի գայմագամ իսէ չէնատ նէֆէր Արնավատա մուհաֆիզլարընը կէօրտիկինատէ, նէ տէրէճէ թէճաճճիւպտէ գալմըշ օրատուզու թարիֆէ հաճէթ տէյլ տիր։ Շու գատար քի գավատ, ատթլան գուրշունլար բիսգօպօս իւզէրինէ օրատուզունու պիլէնտի ավաղ իլէ պէեան էյլէտիկինատէն, գայմագամ տէրագատ աֆվլէգ տիկէյտպ, քէնտիլէրինի հայատատ չէթէսի զանն իթմիշ օրատուզունու պիլտիրմիշ տիր, վէ սոնրա պիզզատ բիսգօպօսուն նէզարինէ կիտէրէք, թէէմինատթը գատիեէյի իթտա իթմիշ օրատուզունատան, միւմտիլէյհ բիսգօպօս պու թէէմինատատան խոշնուտա գալմըշ, վէ եարտնա տէվամ էյլէմիշ տիր։»

—Կ'չ'ս սալը կիւնիւ սապահլարեն էրբէսատէ, Բիւսսմբ սիթթէ խտարէսի միտրի Մ. Համիլթըն Լանկը, Պէյօղլունատա տօղրու եօլատա միւզիգաճը Մ. Գամէնտինկէրին տիւքքեանը եագընընատա վագը խանէսինատ քիւսթանա պիր սիրգատ վուգու պուլմուշտուր։ Շէօյլէ քի, մէզքուր խանէնին պիրինճի գատքնատատի սայոն, իչ բէնչիրէլի օրատա, օրթատատի բէնչիրէ եուվարլագ օրատուզու հալատ, պալդօն չէրլինատ սօգաղա նազրը օրարագ, կիճէլերի պիր գաբու էլէ գաբատ։

Գրիգոր նամ քիմէնէնին չըրաղը իքէն, մուախիարէն ուիթասընընը դասասընը գըրարագ, 36 լիրա ալտրգատան սոնրա սավուշմուշ վէ օվգրթատան պէրու սրանմագատա պուլունմուշ օլան, Իզմիրի Կարապատ, կէչէնատ Պէյօղլունատա Գըլպուրնու թարաֆընատա եազտեր էլէ վիրիպ, հապսէ իլգա օլունմուշ իսէ տէ, չալարընը մէպլազատան եազընը տիր։

—Մաքրը քէօյու ճիվարընատա, պիր տաքէր նաշը պուլունուպ, պու խուսուսատա թահգրգատա իպթիտատը օլունմուշ տուր։

—Կէչէն ագշամ Բանկալթիտէ վագը պիր Հայ խանէսինէ, խանէ խալգը, ճիվարատա վագը տիկէր պիր խանէէտէ միւսաֆիրլիկէ կիթմիշ օլատուգարը հալատ, խըրսըզլար կիրիպ, հէմեն թէքմիլ էշեաեը աշրրմըշլար տըր։

—Նէյ տաաֆ. 23 թարիխիլէ Սիսթիսթատան Գուրիէ տ'Օրիան զաղէթասընա պէր վէճհի տախի եազըմշ տըր։

«Բիսգօպօսունուզ մենսէնեօր Ադանթաճէլօս աղ գարսընը պիր տիգգատսըզլըղա գուրսան կիտէճէք իմիշ։ Միւմտիլէյհ, մանէթինատ պիր բուհսան վէ պիր դավատ պուլունատուզու հալատ, Գրօհօրին գարիեէսինատէն քէնտի մագարրը օլան Սիսթիսթատա ատաէթ իթտիկի էսնատէ պիր տէրէյէ տէօնէճէք եօրատա կիրմէք իւզրէ իքէն, իւզերինէ թիֆէնք ատիշ խարմէկէ պաշլանդրմըշ վէ տէօրթ տէֆա արա արտա ատէշ խարտիկինատէ, վէ գուրշունլար բիսգօպօսուն թա գուրարը եանընատան կէչտիքէրինատէն, միւմտիլէյհ տէրհալ պէյկիրատէն աշագը ինէրէք, գուրշունլարա նիշանկահ օլմամագ իւզրէ եէրէ եատմըշ տըր։ Հալ պու քի միւմտիլէյհին ըֆգատընատա պուլունան գաման, տատա զիեատէ ճէտուր օլմաղլէ, գուրշունլարըն կէրմէքատէ օրատուզու պօզաղ թարաֆընա տօզրու պէյկիրինի սիւրատիլ սիւրմիշ տիր, վէ մահէլլի մէզքի ըստէ Լաբոխոթի գայմագամ իսէ չէնատ նէֆէր Արնավատա մուհաֆիզլարընը կէօրտիկինատէ, նէ տէրէճէ թէճաճճիւպտէ գալմըշ օրատուզու թարիֆէ հաճէթ տէյլ տիր։ Շու գատար քի գավատ, ատթլան գուրշունլար բիսգօպօս իւզէրինէ օրատուզունու պիլէնտի ավաղ իլէ պէեան էյլէտիկինատէն, գայմագամ տէրագատ աֆվլէգ տիկէյտպ, քէնտիլէրինի հայատատ չէթէսի զանն իթմիշ օրատուզունու պիլտիրմիշ տիր, վէ սոնրա պիզզատ բիսգօպօսուն նէզարինէ կիտէրէք, թէէմինատթը գատիեէյի իթտա իթմիշ օրատուզունատան, միւմտիլէյհ բիսգօպօս պու թէէմինատատան խոշնուտա գալմըշ, վէ եարտնա տէվամ էյլէմիշ տիր։»

—Կ'չ'ս սալը կիւնիւ սապահլարեն էրբէսատէ, Բիւսսմբ սիթթէ խտարէսի միտրի Մ. Համիլթըն Լանկը, Պէյօղլունատա տօղրու եօլատա միւզիգաճը Մ. Գամէնտինկէրին տիւքքեանը եագընընատա վագը խանէսինատ քիւսթանա պիր սիրգատ վուգու պուլմուշտուր։ Շէօյլէ քի, մէզքուր խանէնին պիրինճի գատքնատատի սայոն, իչ բէնչիրէլի օրատա, օրթատատի բէնչիրէ եուվարլագ օրատուզու հալատ, պալդօն չէրլինատ սօգաղա նազրը օրարագ, կիճէլերի պիր գաբու էլէ գաբատ։

ԹԷՇՎԻԴԱԹ

Զաթթ հազրէթի շէհրիեարի դուեումճու պաշքարարընատան Կարապատ էֆէնտի Ցարութիւնեան, չարշամպիհ կիւնի նիւսխէսիզատի պէնատի գրատթ իլէ պիթմատսին, վէ պէրայի թէշվիզաթ, Սամսթիա մէքթէպինէ, պիր սէնիլիք Մանզումէ իհատա էյլէմիշ օրատուզունատն, ատյիր զէվաթը միլլէթբէրվերանէ պիր իսրէթի օրմագ նէյէթյլէ, պիթթեշէքքիւր պէեանը վահիպէտէն ատատ իթմիշիզ տիր։

ԼՕՐՏ ԿՐԱՆՎԻԼԻՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

(Տէ-Ռէ Նէ-ուէդրէն պոէքյէ)

Վ ԻԷՐ-Ֆ)

Ֆրանսանէն Սարը քիթապընատա միւնատէրիճ պիր բարօրթօնուն պիր ֆըզրասընատան, կիւեա պէնիմ, պիզիմ հիչ պիր թօր ամմատեա նեյյէթիմիզ պուլունմատաքընը պէեան իթմիշ օրմագլըղմ զանն օրունատաքընը անլամադատաեմ, հալ պու քի պէն պէօյլէ պիր իֆատատ տուա պուլունմամըշամ տըր, հանթթա պու խուսուս պէնիմ էֆքարբմա պիւսպիթիւն միւպային տիր։ Պէնիմ սէօյլէտիկիմ, պէօյլէ պիր հարէքէթին ԻՃՐԱՍԸ լիւղումու ԻՀԹԻՄԱԼԱԷՆ զաեէթլէ) պայտա օլուպ սէօզունատէն իպարէթ իտի։ Ֆագաթ պաղը քիմնէլէր, նիւմայիշի պահրի ֆիրիէն իճրա օլունմաբաղը իչին, նիւմայիշի մէզքիւրուն պաշա չէգմաբաղընը զանն իտիեօրար։ Էկէրչի պիր ալաճաղլը պօրճրուսունա, տէյնինի թէէտիեէ իթմէտիկի իչին, ալէյհինատ իգամէյի տավա իտէճէկինի մուգամ թէէհտիտատ պէեան իտը, վէ մէտեունը մէրգումատա, «պէն պօրճուումու թէէտիեէ իթմէքրիկի սէվմէմ, ֆագաթ մահքէմէ հուզուրունա չէգմուզլըղը արզու իթմէտիկիմանէն, տէյնիմի թէէտիեէ իտէճէյիմ» տէր իսէ, շիսպէհիպ տային, տավա իթմէտիկի իչին, հադգընատա ատէմի մուվաֆֆագըյյէթի քէսպ իմմիշ օրմաղ։

Նիւմայիշի պահրի սէպէպինատէն, պիր թարաֆատան պիզիմ չէճի ատատքիրի պահրիեէմիզ, քէնտի էվլրօրալը ըէֆիդէրինի թագտիրե վասթթա պուլտուգլարը կիպի, տիկէր թարաֆատան քէնտիլէր տէ անկէր թարաֆընատան թագտիր օրունմուշլար տըր։ Պունատան տա գաթենաղար, նիւմայիշի պահրի, գուվվէյի պահրիեէնին բօլիթիգատճա մէսէլէլէրատ թէէսսիրի օրատուզունու կէօսթէրտիկի կիպի, պիզզաթ Պապը Ալինին իգրարը մուճիպինճէ տախի, իքի սէնէ զարֆընատա հուսուլինէ մուվաֆֆագ օրունմամատան պիր մագսատ իչ տէօրթ այ զարֆընատա նիւմայիշի պահրի տատէսինատ մուվաֆֆագ օրունմամատան կէօրիլմիշ տիր։ Տիմէք տիր քի իչպու նիւմայիշի պահրի, սէօյլէնիլտիկի տէրէճէտէ շատանը իսթիհզա տէյիլ տիր։

Լօրա Սալիզպուրի, հէր նէ գատար ալթը այ էվվէլքի կիպի տէյիլ իսէ տէ, հալէա պու կիւնքի կիւն էվրօբա իթթիֆագընը մուախէզէ էյլէմէքատէ տիր։ Պէտէնիզ քէնտի թարաֆընատան, էվրօբա իթթիֆագընընն նէտէն իսպարէթ օրատուզունա, վէ էվրօբա իթթիֆագը տիմէքլէ նէ անլատաբընմա տայիր պիր դաչ սէօզ սէօյլէմէք իսթէրիմ։ Պէնատէնիզ, պարօն Հայմէրլէնին մէսուսան էնճիմէնլէրինէ պէեան էյլէտիկի իֆատատ իլէ քեամիլէն հէմֆքեատ օրարագ, տէրիմ քի, էօյլէ պիր միթէվատրթ էվրօբա եօգ տուր քի, քեաֆֆէյի միշքիլ մէսէլէլէրի հալլ ու թէսվիեէ իթմէքլիք ագլ ու ֆիրատէթինի քէնտիսինէ հատր իտէպիլսին, վէ պիլճիմիլ միւպային մէսէլէլէրէ վէ պունլարընն հալլ վէ ֆասլինէ մէսուլ օրատա։ Պունատան պաշգա, գրիթիգալարընմըզատան պաղը՝ սը նէ էֆքեարա մէպնի օրատուզուզանն օրունմադատա իսէ, պու էֆքեարը քեամիլէն թատիգ իտէրիմ, ֆագաթ Ինկիլթէրրա տէվլէթի վէ եախսատ հէր գանընը տէվլէթի օրուր իսէ օրուն, էյլէ պիր թէէսսիր հասրլ իթմէլի տիրլէր քի, տիկէր տէվլէթլէրի իթտիքլէրի թէքլիֆլէր նէ՝ թատիլ վէ նէ՝ թագեիր օրունմայը տրը եօրունատաքի սէօզ, իհթիմալատէն տէյիլ տիր, վէ օրմաղ։ (Թ-ՀՈՒՆ ԱԼԻՈԹԵՐԷ։)

Անճագ թատիգ օրունտաճագ պիր իհթիմալ վար իսէ, նատրլ քի պու իհթիմալ խապթի օրունմուշ տուր, վէ պիզ միւչքիւլթթը կէօրտիքճէ, իլէրուտէ տահա զիեատէ խապթի օրունտաճաղը տա մէմուլէն տիր, օ տախի, Շարգ մէսէլէսի կիպի վէխիմ պիր մէսէլէ զուհուր խոպ տէ, պու մէսէլէտէն ումումի պիր գարըշըգլըգ չէգտաճաղը գօրգուլատուզունտա, տէվլէթլէրին, քէնտի մէնաֆիի մախսուսէլէրինի հագգը պիր մուվաղէնէ ալթընա վաղ իլէ, թահթը միւնազատատա օրան մէսէլէնին հալլ ու թէսվիեէսի իչին, հէր պիրիքտէ չալըշմագլըգա գարար վիրմէլէրի տիր։ (Ալէքսանդրէ։)

Պիզ, պաչդարարընա, միւմքիւնսիզ չարթլար վաղ իթմէք արզուսունատ տէյիրզ, ֆագաթ էկէրչի Էվրօբա իթթիֆագը ֆէսխ օրունուր իսէ, օ տա պիզիմ թագտիրարթըմըզատան տէյիլ տիր։ (Թ-ՀՈՒՆ -Լ-ԵՐԵԼԷ։)

Պունունդա պէրապէր, էկէրչի պաղը քիմնէլէր, տէվլէթի Ալիեէ մէմալիքինատէն պաղը գէսքիրբը

Գարատաղա վէ Եուանանիթանա վիրիվէսի հադգէնտա իթիրազ իտէրլէր իսէ, պունա պիր տէրէճէեէ գառար պիր չէյ սէյլէմէմ, ֆագաթ էկէրչի Պէրլին գօնկրէսինտէ մուրախասլըգ իթմիշ օլան պիր զաթ, քէնտինին իմզասը թահթընտա եարտըղը մուահէտէ իլէ Գարատաղլարը վէ Եուանլարը թէչվիդ էյլէմիշ օլտուղու հալտէ, չիմտի տէ գալգըպ մեզքիւր մուահէտէ ահքեամընա գարշը հարէքէթ իտէճէք օլուր, վէ մեզքիւր մուահէտէտէ միւթէահիւտ պուլունտուղլարը վազյիֆի իֆա իթմէմէլերի վէ էվրօբանըն արզուլարընա մուվաֆֆագաթ էյլէմէմէլերի խուսուսունտա Թիւրքլէրէ հէր կիւնա վասայիթի իթա իթմէկէ գալդըշը իսէ, արթըգ պէնտէնիզ պունա հիչ պիր մանէա վիրէմէմ։ (Ալէքսանդր։)

Աճապա պիր թահիր էվի, քէնտի բօլիցասը, պիր խասիմ էլինէ կէչմիշ օլտուղունու, վէ անընզահրիեէսինի համիլ պուլունտուղունու կէօրահիւկիւնտէ, անը լէքէլէնտիրմէէ չալըշը իսէ, պունա նէ՞ տէնիլիր։ (Թահսին ալէոնդրէ։)

Լօրա Սալիզպուրի, պիզիմ եաբոբդալարըմիզա պէհանէ պուրմագ իչին, պիզիմ հէր եաբաբղըմըզ Ռուսիանըն մէնֆաաթընա տբր տիեօր։ Հալ պու քի հադգաթը հալ չու տուր քի, հէր նէ գառար Ռուսլարըն Գարատաղլարա Ավսթրիալարտան զիեատ թէվէճճիւհէրի վար իսէ տէ, պունունլա պէրաբար, Գալատաղ մէսէլէսինին պիր ան էվվէլ հայլ ու թէավիեէսինի հէր տէվլէթտէն զիեատ, Ավսթրիա տէվլէթի արզու իթմիշ տիր, վէ պէզ, տիկէր տէվլէթլէրին մալիւմաթ վէ մուվաֆֆագաթընը իսթիհսաղ իտէրէք, մէսէլէյի մեզքիւրէնին ճիհաթը միւսթէլիֆէսի հադգընտա, պաշլըճա Ավսթրիա տէվլէթլէյէ տայիմա մուխապէրէ եթմի։ (Թահսին ալէոնդրէ։) Էկէրչի, տէվլէթի միշարիլէյհա մուվաճճէհէսինտէ քեամիլէն միւսթէդիմանէ վէ սէրպէսթճէ հարէքէթ եթմիշ օլտուղումու մանէլիֆթիխար պէհանէ միւսարաաթ իտէպլիր իսէմ, սէպէպի շու տուր քի, կէրէք պարօն տը Հայմէրլէ վէ կէրէք Ավսթրիա տէվլէթինին Լօնտրա սէֆիրի թարաֆընտան բէք պիւյիւք տօղրուլուգ վէ խաթիգամէթ կէօրմիւշիւմտիւր։ Պիլճիւմլէ էվվելաբը ումուր իլէ վուգուպուլան հարէքէթ վէ մէսլէքիմտէն, բօլիթիգալարըն էն իյիսի, նամուսլուլուգ օլտուղու իթիգատընա պէնտէնիզի իպգա իլէմիշ տիր։ (Ալէքսանդր։)

Պու խուսուստա Ֆրանսա իլէ Ավսթրիաբը իյմա իտիեօրում։ Ռուսիաեա կէլինճէ, տէվլէթի միշարիլէյհա իլէ հիչ պիր խուսուսի իթթիֆագըմըզ վէ կիզլի իթիլաֆըմըզ եօգ տուր (Թահսին ալէոնդրէ), ֆագաթ, տէվլէթէյնին մէնաֆիի իչին, պէյնիմիզտէ տօսթլուգ պուլունմասընա տա մէճբուրուզ, զիրա Ռուսիա տէվլէթի, ատիլ վէ չաեանը արզու օլունան մէվատա խուսուսունտա, պիզիմ իլէ վէ Եվրօբանըն տիկէր տէվլէթլէրիյլէ միշարէքէթ իթմէկէ մէյեալ տբր։ (Ալէքսանդր։)

Ալմանիաեա կէլինճէ, տէրիմ քի, պէնտէնիզ մուխալիֆէթ սընըֆընտա պուլունտուղում զէման, վէ պազարը Եվրօբաատա իճրայի նուֆուզ վէ թէէսիր իթմէքլիք չան ու չերէֆինի քէնտիլէրինէ հասր իյլէտիքլէրի հալտէ, Ալմանիա տէվլէթինին, Եվրօբատա հայիզ օլտուղու վազիեէթի ազիմէսի ատեէսինտէ բէք մուհիմմ պիր թէէսիր իճրա իթտիկինի պէհան, վէ լաքին պու թէէսիրին տէրէճէսի կիթտիքճէ էքսիմէքտէ օլտուղունու լազմ իյլէմիշիմ տիր։ Հալպուքի, հէր նէ տէրլէր իսէ տէսինլէր, շու սըրատա, հագըգաթը հալ չու տուր քի, Ալմանիա տէվլէթինին Շարգ մէսէլէսինտէ պիւյիւք մէնֆաաթը վարտըր, վէ էօյլէ օլտուղունու քէնտիսի տէ հիսս իյլէմէքտէ տիր։

Պու անէ գառար, տէվլէթի միւշարիլէյհա Եվրօբա իթթիֆագընը իրթիզամ իյլէմիշ տիր, վէ Պէրլին գօնկրէ վէ գօնֆերանսը գարարլարընընը մուհաֆազա իտիլէճէկինէ տայիր իթտիկի թէէմինաթտան ասլա շաշմամըշ տբր, վէ էկէրչի մանէվի վէ սիեասի թէէսսիրին նէթիճէլէրինտէ էճնիյյէթինի տիկէր տէվլէթլէրտէն տահա զիեատ իլլերի վարտըրտըղընա պագբլըբ իսէ, պու էճնիյյէթին, հբսուլի մագսատ տահա գուվվէթլի սուրէթտէ եարտըմ իտէճէկի անլաշըլմասը տբր։

Իթալիաեա կէլինճէ, տէվլէթի միւշարիլէյհանընը մէպուսան մէճլիսինին հադգըմըզդա տէրքեաբ օլան թէվէճճիւհիւ, Իթալիա հիւքիւմէթի վէ միլլէթինին պիզիմէ պիրլիքտէ վէ տօսթանէ հարէքէթ իտէճէքլէրինի կէօսթէրմէքլէր, պիզի մէճմուն իթմէլի տիր։ (Թահսին ալէոնդրէ։)

Ի.քի սէնէ ագտէմ, նոյեմբեր աեբնտա, լօրա Պիդընֆիրա, Ինկիլիզ մուրախասլարընընը Եունանիստանա թէէմին իթմիշ օլտուղլարը ֆէվայիսի ազիմէտէն իֆթիխար իլէ պահս էյլէմիշ, վէ օ այտա Կիլահատա միշարիլէյհ իրատա էյլէտիկի պիր նութգտա, «Պէրլին մուահէտէսի, ահքեամը մէտէնիյյէթին թէրագգէսընա, վէ սուլհուն մուհաֆազասընա օլ գառար միւսայիտ տիր քի, ահքեամը մեզքիւրէնին հարֆը հարֆընա իճրասը իչին, մէմլէքէթին, քեաֆֆէյի վասայիթ վէ վարիսատընը ֆէտա իթմէսինի պիրա թէրէտտիւտ թէքլիֆ իտէճէյիմ» տէմիշ տիր։ Հալ պու քի մուախարէն միշարիլէյհ, իչ պու գաթի վէ ումումի օրան իֆատաթը, թէահիւտ ալթընտա պուլունան գբսբմարատան եալընըզ պիրիսինէ թէրէթթիպ իտէն վագայիֆ հադգընտա օլտուղունու պէհան իյլէմիշ տիր։ Անճագ պու հարտէ, չըդան սէնէնին նոյեմբերինտէ լօրա Սալիզպուրինին սրը Լաեարատա եազըըը պիր թահրիրատա, Պապը Ալի քէնտի վատարընը թումմազ իսէ, տօնանմանընն հարէքէթինի տուրտուրմաեաճաղընա, վէ թէտապիրի ֆիիլիեէ իթթիխազ իտէճէկինէ տայիր վագբ օլան իֆատաթընա նէ՞ մանէա վէրիրմէլի տիր։

Աճապա պու իֆատաթ Զին ուսուլինտէ բէնկլի թապաե՞ մը իտիլէր։ (Կէ-Լիւսսաք։)

Հէր նէ տախի օլսա, գրպիչա հադգէթլէրինին հիւքիւմէթի, պէօյլէ պիր հարտէ լուզէթ իսթիմալ իթմէք նէյյէթինտէ տէյլ տիր։ Պիզ, իլան իթտիկիմիզ մէսէլէքի սիեասիտէ տէվամ իտէճէյիզ, վէ, քիւրէյի արզընը միլլէթլէրի իչինտէ Ինկիլթէրրանընը հայիզ օլտուղու չան ու վաղիեէթէ մախսուս օլան սէրպէսթիյի էֆքեար ու հարէքէթի քէնտիմիզէ հասր իտէրէք, հուսուլի մագսատ էն ալէտ վասքթա ատտա էյլէտիկիմիզ Եվրօբա իթթիֆագընա խալիսանէ միշարէքէթ էյլէեէճէյիզ։ (Ռաշիդ Դուրուրէ Էֆենտի։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՄԷՄՈՒՆ ՕԼՈՒՆԱՃԱԴ ՀԱԼԼԷՐ

Պու տէֆա Դայսէրլիյէ հադգընտա, պաաիի մէճմունիյյէթ օլաճագ պիր գաչ կիւզել մալիւմաթլար ալմիշ օլտուղումուզդան, պէհանընա միւսարաաթ իտէրիզ։

Դայսէրլիյէմիզ, պիր վաղթ ատէթա պիր թիւճարլըգ մէրքէզի վէ խսկէլէսի ատեըմագտա իլքէն, վաքօրլար իշլէմէյէ պաշլամագտան պէրու, շու հալ պիլթիւն պիլթիւն թէպտիլ օլարագ, ֆաղբրլըգ հիւքմ իթմէկէ, վէ չօղլար էօթէյէ պէլույէ հիճբէթէ մէճպուրը օլմագլըղա պաշլամըշլար իտի։

Վագտա, մեզքիւր հիճբէթէ մէճպուրկյէթ, բէք տէ ֆայիտէսիզ գարմաեարագ, խայլիճէ քէսանընը, քէսպի սէրվէթ իյլէմէսինէ պիր մեարտ վէ պիր սէպէպ օրմուշ իսէ տէ, ումումի էհսանինին, պիր գաթ տահա տիւշարը ֆագբը հալ օրմասընա, օլ խուսուս տախի պիր սէպէպ օրմագտա իտի, չիւնքի, իլերուտէ պուլունանլար պիրբիր թարաֆա չէքիլմիքճէ, պիթթապի ախզ ու իթտահա տահա զիեատ տարլըգ վէ նօգտան հասըլ օրմագտա իտի։

Վէ պունտանտտա դամթինաղար, էսկի վագբթարտա, Դայսէրլիյէմիզ Իսլամ էհսանինտէ տայիր մահելէրէ նիսպէթլէ, էմրի թէասիսպ զիեատէճէ օլտուղունտան, օլ խուսուս տախի, էհսանինին էմրի թէդատիսիմինէ խալէլ վիրմէքտէ իտի։

Պու ճիւմլէ իլէ, ումումի էհսանիմիզտէ, հէր նէ գառար թէրպիյէ վէ իլիմ էքսիքլիկի վար իտի իսէ տէ, տօզուլչարընտա զէքի, իշկիզար, շայրշան, վէ իգոնօմիալը, վէ հիսապի օրմալարը տա այիքեար օլտուղունտան, մէճպուրկյէթ սայէսինտէ, մեզքիւր հալտէն չբդմազլըղա պիր չարէ տիւշինիպ վէ պուլաճագլարընտա, մէէմուլի գամիեէն պուլունմագտա իտի։

Ճունու տախի ունութմանընը իչարա քի, կէրէք միլլէթճէ վէ կէրէք քիլիսէճէ պաղը իսլահաթլարա, տայիմա Դայսէրլիյէմիզտէ, հէր եէրտէն էվվէլ թէչէպպիւս օլունա կէլմիշ տիր. մէսէլա տիւյիւնճէ խուրֆբարընն էօնիւ ալընմասը, չօղտան պէրու իճրա իտիրմիշ, քիլիսէտէն թապագ կէզարմէքլիկին մէնի, չօղտան պէրու տիւշինիլմիշ, վէ տիւլենճիլիկին էօնիւ ալընմասընա, չօղտէֆա չայրշըմըշտը. վէ հէլէ էօյլէ գահվէլէրտէ վէ մէյխանէլէրտէ կիւտիպ օթուրմագլըգ վէ սահթլար կէչիրմէքլիք տէյլ, իլլա ուզրամագլըգ պիրէ տահէթ օրմամըշ իտի, նասըլ քի հպէա տա էօյլէճէ տէվամ իթմէքտէ տիր։

Պու նօգթա զիեատէսիյլէ չաեանը տիզգահ վէ ինֆիմիլար պիր նօգթա տբր. էվվէթ պու կիւնէ գառար Դայսէրլիյէմիզտէ մէյխանէ պուլունմատըգտան, վէ էկէր պիր գաչ թանէ քէօչէտէ պուճագտա իչլէթ տահթանլար պուլունտա պիրէ, օնկարա տա եալընըզ էրաղիլ թառգըմը կիթմէքտէ օլտուգտան պաշգա, գահվէլէրտէ պիրէ, անճագ քէօրիւ թագբիյարը կիտիպ օթուրմագտա տբրլար. քիմնէ քէյֆ իչին էօյլէ եէրլէրտէ կիտիպ տէ բարա վէ վագթ տարֆ իթմէգ. ագշամ օլտուգու կիպի, հէր քէս, տօզրու քէնտի խանէսինէ, չօղուգ չօճուգու եանընա կիտէր, ագշամճըլըգ վէ ճիւնիւնկիւ Դայսէրլիյէ իչին տէյլ տիր, նասըլ քի պուրատա տախի, քեաֆֆէյի քէնտույի թանրեանլար, այնի եօլտա էօմիւր կէչիրմէքտէ տիրլէր, հալ պու քի, քէմալի թէէսսիֆիէ կէօրիւմքտէ տիր քի, Իսթանպօլ գահվէ վէ մէյխանէլէրինի տօրտուրմագտա օլան, ալէսէվիեէ, թաշրանընն տայիր մահելլերի Հայլարը տբրլար քի, պու խուսուստա, Դայսէրլիյէլիյէրտէն իյի իպրէթ ալարագ, շու խարտպ խոճի հալ վէ տահթատէն վաղ կէչմէլէրինի, խալիսանէ նասիհաթ իտէրիզ։

Դայսէրլիյէմիզտէ իլք պատիի մէճմունիյյէթ օլաճագ հալ վէ թէպտահիլաթ չու տուր քի, նասըլ քի սէօյլէմէք, էսկի վագբթարտա, էն զիեատ թէտտիպլէրի տէրքեար օրակէրմիշ օլան Իսլամ վաթանտաշլարբմըզ, չու սօն սէնէլերտէ, պիլթիւն պիլթիւն թէպտիլի մէպէք իտէրէք, հէր քէս իլէ հիսսընի նիսվազլիշ իշլրէ կէչինմէքլիկէ պաշլատաբգտան պաշգա, ախզ ու իթտահա վէ թիճճարլըգա տախի հէվվէս վէ մուապաշէրէթի իթտիքլէրինտէն, կիւնտէն կիւնէ քէսպի սէրվէթի վէ ռէֆահը հալ իթտիքլէրի չէօյլէ տուրսուն, նիչէ մահէլլերտէ, մուհարէպէյի ախիրէ սէնէլերինտէ, նիչէ ուլդանսուզլուգլար վուգուս պուլուպ, վէ Դայսէրլիյէտէն իսէ, տահա զիեատսէսինին վուգուինտէն չիւբհէ օլունուպ գօրգուլմագտա իքէն, մուղայիրի օլարագ, անճագ քէնտի իշլէրիյլէ մէշղուլ օլուպ, վէ գարտաշ կիպի կէչինտիքլէրինտէն, հիչ պիր սըղրլթը իշնիրմէսիի, մա մէճմուունիյյէ կէօրիւրմիշ տիր։

Ճիմնի ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, չէհրի մէզքիւր էհսանիսի, վագտա, հէնուզ մէքթէպ վէ ուլում ու ֆիւնուն ճիհէթիյլէ չօղուգ իլերու կիտէմէմիշ տիր, լաքին, քեար վէ քիսպ վէ իշ ճիհէթիյլէ, մէէմուլատէն զիեատ իլերու կիմմիշ, վէ տահթա, կէչինմէզ տերէճէտ հիչ պիր ֆագբը գալմամըշ տբր։

Պիրինճի իշկիզարլըգլարը չու օրմուշ տուր քի, Դայսէրլիյէմիզ Հայլարը, պիր չօղ տէսթիկեաճլար բէյտա իտէրէք գուշագ, գումաշ վէ քիմիմ թօգումատա պաշլամըշլար տբր քի, պու եիզդէն եիզլէրճէ իշճիլէր կէչինմէքտէ օլտուգտան պաշգա, խայլիճէտ թիճճարլըգ գաբուսու աշըմըշ տբր։

Պունտանտտա պաշգա, մէճմունուղ քի, պունտան երկիրմի սէնէ էվվէլ վիրտիկիմիզ պիր նասիհաթ չիմնիլերտէ ֆայիտէսինի կէօսթէրմէյէ պաշլամըշ տբր, չէօյլէ քի, բաթաթէս էքմէք վէ բաթաթէս եէմէք պիրմէտիքլերի հալտէ, չիմնի հէր միլլէթ էքմէկէ վէ եէմէկէ, վէ մէճմունուն օրմատա պաշլամըշ տբր. վէ պու խուսուստա օլ գառար մէնֆաաթ վէ մուհասսէնաթ կէօրմիշլէր տիր քի, պաշգա զէխայիր սըրասընտա, հէր էվտէ ; պէշէր օնար պաթման բաթաթէս սաղլամագտա իմիշլէր. տիմէք տիր քի, հէր սէնէ գօրգուսու չէքիլմէքտէ օրտա ուն պահանլըղը էօնիւ տախի ալընմըշ տբր։

Թօհաֆը չունտա տբր քի, պիզիմ էհսանիմիզ, սահիհէն հիսապի օլտուղունտան, ալտըղըմըզ մանիմանա կէօրէ, ատէթա Եվրօպալարը վէ Ամէրիգալարը գառար եանի պուրա էհսանիմիզտէն չօգ զիեատ սուրէթտէ, բաթաթէսատէն էնվայլ եէմէքլէր եաբմագլըղը էօյլենիպ իսթիֆատէ իթմէյէ պաշլամըշլար տբր։

Պաշգա պիր մէճմուն օլունաճագ հալ տախի չու տուր քի, Դայսէրլիյէմիզ Հայլարը, զամթէն քիլիսէլէրտէն թապագլարը, վէ քիլիսէ գաբուլարընան տիլէնճիլէրի տէֆթիթաքէն պաշգա, խասսէթէն պիր տէ ֆուգարա սանտըղը բէյատա իթմիշլէր, վէ պիչարէկեանը գաեբրմատա, վէ հաթթա գուսրէթի օրմաեան խասթալարա հէքիմ վէ իլաճ, վէ նոֆագա կէօռեմէքլիկէ հիմմէթ պաշլամըշլար տբր։

Պու զայրէթ վէ պու ֆագիլէթ հէրքէսին մէսէրրէթինի մուճիպ օլուպ վէ շէվգինի արթբրտըղընտան, խասսէթէն պիր տէ խայրաթխանէ քիշատընը տիւշինմէքտէ իմիշլէր քի, էկէր պու ֆագիլէթի տէ իճրայէ հիմմէթ իտէրլէր իսէ, պիւյիւք մեհտ ու սէնալերէ շայէսթէ օլաճագլար տբր։

Ճիմնի, պիր մուարաղա վէ նիղա զուհուր իտիպ տէ, պիր գաչ քիշի թէավիյէսինէ հիմմէթ իթտիքլերինտէ, վէ պիր ճէմիյյէթտէ միւնասէպէթ ալտրգճա, մէղքիւր ֆագիլէթ նամընա օլարագ, պիրէր մըղտար իեատէ ալմագլըղը, տահթա պիր տահէթ հիւքմիւնէ վ[illegible] իթմիշլէր տիր։

Իշթէ պիզ միլլէթիմիզտէ, պէ[illegible] շէյլէր կէօրմէք արզու վէ զայ[illegible] թինտէյիզ, վէ զանն իտէրիզ քի [illegible] իյի թարիգտէ պու տուր։

Հէմիշէհրլէրիմիզին պու ֆագ[illegible] լէթ վէ պու զայրէթլէրինի, քէս[illegible] ալ իֆթիխար իլէ պու գառարլ[illegible] պէհանտէն սօնրա, վաղիֆէպ[illegible] իգթիզասընճա, պիրազտա մէ[illegible] թէպլէրէ չալըշմալարընը արզու [illegible] նասիհաթ իտէրիզ։

Հիչ շիւբհէսիզ եօգ տուր քի [illegible] պապտէ տախի զայրէթլէրի էքս[illegible] տէյլ իսէ տէ, քէնտի չան [illegible] չէօհրէթլէրինէ ճէվապ վիրիր մ[illegible] թէպլատէ օրմատընընան, օլ պա[illegible] տէ տախի, մահալլի սայիրէյ իս[illegible] ըէթ օրմագլըղ իֆթիխարընա չալը[illegible] մալը տբրլար։

Պու մուրատընն հուսուլինէ, պու[illegible] ըատա պուլունան հէմիշէհրլէրիմի[illegible] զիեատէսիյլէ պօրճլու տուրլար[illegible] չէօյլէ քի, էկէր պիր քէրրէ նիյ[illegible] իտիպ տէ, մահզա Դայսէրլիյէ մ[illegible] թէպլէրինին իսլահը հալլերի իչին[illegible] պիր ուխսուվվէթ թէչքիլինէ հիմմէ[illegible] իթմէլերը, բէք գօլայ սուրէթտ[illegible] սէնէտէ տէօրթ պէշ եիւզ լիր[illegible] թօբլաեապիլէճէքլէրինտէ շիւբհ[illegible] եօգ տուր, վէ ինչալահ, պու իթ[illegible] թար վէ պու արզումուզ սէպէպ օ[illegible] լուրատա, եագընտա անընն տա[illegible] միւժաէսինի վիրմէքքի.ք իգպալ [illegible] իֆթիխարընա նայիլ օլուրուզ։

ԷՐՄԷՆԻ-ԳԱԹՕԼԻԲԼԷՐԻ

Շարգ Գաթօլիքլէրի, հուգուգ վէ իմթիեազլարընա թէքմիլէն մ[illegible] թէասիրլէք օլտուգլարընտան, պ[illegible] կիւնքի կիւն Բօմա քիւրսիսինէ գ[illegible] վիէն տէխալէթ իթմիշ մագամընտ[illegible] ատտա օլունապիլիրլէր։

Օն իչ սէնէ, քէնտի նամվէ թէ[illegible] էսսիրի մուզիրի իլէ Էրմէնի-Գա[illegible] թօլիքլէրի միեանընտա իյգա իյլէ[illegible] միշ օլտուղու նիֆագ ու շիգագ[illegible] մուճիտի օրան պիր պիւյիւք չա[illegible] սընն, Վաթիկան թարաֆընտան տի[illegible] կէր մէմուրիեէթլէրէ թայինինանէ[illegible] վուգունի տայիմա քէշֆ իթմիշ օլտուղումուզ իշպու նէթիճէ, պ[illegible] կիւնքի կիւն իսթիհսալ օլունմուշ տուր, շու գառար քի պու նէթիճէ հէնուզ բաթրիգ ինթիխապընտան մէնութ օլուպ, իհթիմալ տիր քի, պու բաթրիգ ինթիխապը մատ[illegible] ատէսի, նէթիճէյի մէզպուրէյի եի[illegible] նէ թահթը մուպահասատա պըրա[illegible] գապիլիր։

Պէրէքէթ վերսին, իլէրուտէ վու[illegible] գու պուլաճագ սուլհ վէ միւսալ[illegible] մէթ իչին, պէօյլէ պիր մուճիպ[illegible] ըէտտա հալտէն չօգլուգ գօրգուլ[illegible] մամագտա տբր։

Զիւնքի, Էրմէնի-Գաթօլիքլէրի[illegible]նի թէչքիլ իտէն իլքի սընըֆլար[illegible] միեանընտա մուգատատէմա իճրա[illegible] օլունաճագ իթթիֆագ սաեէսինտէ, բաթրիգ ինթիխապը չարթլարը խայ[illegible]լիտէն խայլի թատիլ օլունաճագ տբր։ Շէօյլէքի միւնթէխիպլեր հէյ[illegible]եէթի, այնի հէյեէթ օլմաեընը, վէ պունա Անթիհասուսնիսթլէր տախի միւտախէլէ իտէրէք, պունարատան կէրէք Սինօթտտա վէ կէրէք միլլէթ գօմիթէլերինտէ ազարար պուլունաճաղընտան, հէյեէթի մէզքիւրէ, ինթիֆագընն հուսուլէ կէթիրմիշ օլտուղու սըրֆ սէրպէսթի պիր միշարէքէթի հայիզ օլաճագ տբր։

Ճիւնքի (Եանի էվվելքի կիւնքի) Թէրճէմանը էֆքեար զաղէթասը, Անթիհասուսնիսթ միւթէպէրանընընն, պու կիւնքի կիւն ումումէն արզու օլունան չու ինթիֆագը թէէքիմ իթմէք իւզրէ, Ֆիւրսիի-Շէրիֆ վէքիլի նէզտինտէ պիր հարէքէթլէրի վուգու պուլտուղունու պէհան իթմիշ իտի։

Հալպուքի ճիտանի սընընֆընն պէօյլէ պիր հարէքէթի, մէնսէնեոր Վանտիթէլլի նէզտինտէ ֆիրլէն

թասիզ օրունամազ իսի, չիունքի, Վանիգան իչին, մեսէլէ սբրֆ բուհանի օրուպ, պինապէրին իթթիֆադ, էվվել էմրաէ ճիսմանի սբնբֆբյա տէյիլ, իլա, բուհանի սբնբֆբյա ադա խիրմէք լազամ ամբը։

Պինաէն ալէյհ, Թէրճէմանը էֆքիար զաղէթասընին, միթէպէրան թէ քլիֆլինին Բարա հազրէթլէրի վէքիլի թարաֆբնտան գապուլ օրունմասընը խապէր վիրմէսի, թէ աճճիւպէ չայեան տէյիլ սիր Պունունա պէրապէր, վազբայի մէզպուրէ ասա միւնազասանը ճէտիսէէ պաչլանկըճ ատտ օրունմաեբպ, հանիթա անին աքսի պիրէ տիր, վէ բուհան սընբֆբ թարաֆբնտան տէյամ օրունան մուխապէրաթ վէ միւզաքէրաթ, օլ գատար իլէրուլէմիշ տիր քի, իթթիֆադա օրմուշ պիթմիշ նազարբյա պագբլապիր։

Իմոի, մէզբիւր ճիսմանի սընբֆբն հարէքէթի, զանն օրունապիլէճէկի իւզրէ, պիր ատէմի մուվաֆֆագեյյէթ օրմաեբպ, իլա, տաի պիր նիւմայիշ օրմազլէ, միլլէթին բուհանի սընբֆբնբն իթթիֆադ լէհինատէքի իդատամաթբնը թահքիմ իթմիշ օրմալը տբր։

Իմոի, միլլէթ, քէնտի բէյնիսի ինթիխապ իթմէք խուսուսունտա իճբրայի նիւմայիշէ, միւմքին մէրթէպէ սէրպէսթ օլաճագ, վէ իքի գըսմտա պիրլէշէրէք, մէզքիւր ինթիխապա հիսսէտար օլաճագլար տբր, վէ ան իւչ սէնէլիք նիֆագ ու շիգագ վէ իթթիֆադսբպբգլարատան թէճրիւպէքեար օլտուգլարը թագտիրատ, հէր կիւնա հէյլէլէրատէն վէ էնթրիգալարատան արի օլարագ, ինթիխապլարբնը լճբրա խէպիլէճէքլէր տիր։

(Իսֆանպուլ)

ԱՐԴԻ ԾՈՒՆԱՍՏԱՆ

(Մանրամասնութիւն 45ՆԱՄԱԿԸ ՆԻՒԹԱԳՐԵՑ պոէբսկ)

Այնուհետև հեղինակը վարժապետանոցներու վրայ կ'խօսի և կը խոստովանի որ այս մասին այնքան յառաջ գացած չէ Ծունաստան։ Կառավարութիւնն իր առջև մեծ դժուարութիւններ գտաւ, այս է դրամական դժուարութիւնը։ Ուստի դարձեալ Ծունաստան հարկ կ'տեսնէ իր հայրենասէր և հարուստ զաւակաց դիմել որպէս զի վարժապետանոց մը հիմնելու համար դրամագլուխ և եկամուտ գտնեն։ Վարժապետանոցի հիմնարկութիւնն ազգային պէտք մ'է, և լաւ վարժապետ մը լուրջ, բարոյական և արժանաւոր, ընկերութեան մը հիմն է։ Կրթութեան պաշտօնեայն՝ 1876ի երմոտցոյցին մէջ յատուկ գումար մը (35,000 տրախմի) այդ հիմնարկութեան համար կ'տահմանէ, սակայն հեղինակն անբաւական գտնելով՝ կ'յորդորէ որ նոր ֆէհներ հաստատելու համար որոշուած գումարը վարժապետանոցին համար գործածուի։ —Ի՞նչ հարկ կայ, կ'ըսէ։ Համալսարանի 74 ուսուցիչներն 79ի հասցնել։ Պէտք է նկատել որ վարժապետանոցներն ոչ միայն նախնական կրթութիւնը ծաւալելու կ'օգնեն, այլ նաև երկրին երկրագործական յառաջդիմութեան։ Ծունաստանի մէջ հողային կալուածքը բարեբաղդաբար բաժնուած է։ բոլոր ժողովուրդն է և կրնայ հողատէր լինիլ, այնպէս որ հողատէրն ինքն իր արաբ կ'մշակէ։ Ուստի կարևոր է երկրագործներուն ուսցնել իրենց հողերէն օգուտ քաղել։ Արդ՝ այս բանս ոչ Հելլենական ուսումնարաններն և ոչ համալսարանը կարող է ընել, այլ գիւղերը ցրուած լաւ դաստատուներն, երկրագործական արուեստին հմուտ։

Այս միջոցաւ գիւղացին անգէտս և անաշխատ պիտի ընդունի օգտակար կրթութիւն մը, և պէտք է դիտնալ որ յոյն գիւղացին ոչ միայն ուշիմ է այլ և նորութիւններ ընդունելու հակամէտ, բաւական է որ անոնց օգուտներուն համոզուի . . .։

Այս կերպով երկիրը բարօրութեան աղբիւր մը պիտի դառնէ։

Մանաւանդ մեզի վերացեալ քննքնութիւնք պէտք չեն այլ գործնական բաներ։ Կարևորն է համեստ մարդիկ յառաջ բերել, տարրական ուսմունք, ընկերական և առանձին բարոյութիւն ուսցընելու կարող մարդիկ, բայց նաև՝ գործնական կերպով մը, հողը մշակելու, մրգատուները հոգալու, արջառ պահելու արուեստին հմուտ մարդիկ։ Երբոր Ծունաստան գիւղերու մէջ այսպիսի մարդիկ շատցընէ, ապահով և շուտով պիտի կրնայ քալել։

Այնուհետև կարգը կ'գայ եկեղեցականաց կրթութեան, և Պ. Մ. Օրբիդիսիս զայն գոհացուցիչ չգտաներ։ Պատճառը դրամական միջոցներուն պակասութիւնն է։ Ուստի՝ թէև Ծունաստան հինգ վեց ժառանգաւորաց դպրոցներ ունի, սակայն ամենէ բարեկարգ և արդիւնաւորն Աթէնքի մէջ՝ երկու անուանի բարերարներու միջոցաւ 1844ին հաստատուած ժառանգաւորաց վարժարանն է, որ անոնց անունը կ'կրէ, այս է Ռիզարի։ Աշակերտները թէև կրօնական կարգին կ'պատրաստուին՝ բայց շատերը կ'ընտրեն վարժապետութեան ասպարէզը մտնել և Ծունաստանի ներսերը կամ Արևելք կը դիմեն, ուր հելլենական շահուց օգտակար կ'դառնան իրբև դաստատու։

Հեղինակը կ'խօսի նաև Աթէնքի Գեղարուեստից դպրոցին վրայ երկարօրէն։ Ի սկզբան անչուք և տգքատ դպրոց մ'որ հետզհետէ կը հարստանայ, կ'մեծնայ և նշանաւոր արդիւնք և արուեստագէտներ յառաջ կ'բերէ։ Դարձեալ այս դպրոցին նոր շէնքն ու յառաջդիմութիւնը յոյն մեծատուններու առատաձեռնութեան կը պարտաւորի Ծունաստան, և այդ վերոհիշեալ բարերարներուն մէջ նշանաւոր են Սպոնդոն և Մէյսելև Հելլինէ Դուստրք։ Անոնց կտակած գումարներն՝ թէև ահագին, չբաւելով՝ Ծունաստանի ուրիշ զաւակ մը Պ. Աֆերոֆ 250 000 տրախմի կ'պարգեւէ, որ դարձեալ անբաւական լինելուն, կը յուսացուի որ նոյն բարեսէրը լրացնէ։

Հեղինակը համառօտ կ'քննէ նաև հողագործական կրթութեան վիճակը, զոր գոհացուցիչ չգտաներ. այս անյաջողութեան պատճառները ցոյց կ'տայ և խօսքը կ'աւարտէ յոյն բարերարներու մասին մի քանի խորհրդածութիւններ ընելով, որոց վերջայ Հայոց, և մասնաւորապէս հայ մեծատուններու ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք։

Արդէն տեսանք թէ Ծունաստանի մէջ հայակապ շէնքեր և հայրենասիրական գործեր մատնաւոր ձեռնտուութեամբ յառաջ եկած են։ «Այս միջոցաւ կանգնած են, կ'ըսէ հեղինակը, օգտակար ու հոյակապ շէնքեր Աթէնքի ու այլ քաղաքներու մէջ։» Բայց Հելլենացիք ոչ միայն կրթութեան հիմնարկութիւնները զարգացնել դիտեն, այլ և զանազան մրցանակներ գրական գործերու համար կ'առաջարկեն եւ այս մրցման համար՝ գբրամագլխի տէր Ծոյներ մեծ գումարներ նուիրած են եւ կ'նուիրեն. ինչպէս են բանահիւսութեան մրցանակն Պ. Ա. Ռալիի կողմէ հիմնուած, ինչպէս նաեւ Ժ. Վուցինայի կողմէ, Պ. Թէսատը Ռօտոքանաքիի ձեռօք հաստատուած մրցանակն, քրիստոնէական բարոյականի համար հաստատուած մրցանակն գեր–ծովակալ Կ. Նիկոդիմոսի կողմէ, եւ ուրիշ թնդ դրամատէրներու նպաստները տարբեր իրերու համար։ Ի վերջէ հարիւրաւոր հազար ֆրանք կ'հաշուեն Ծունաստանի զուտակաց շնորհաց օգնութիւնները, թէ՝ գիրքերու տպագրութեան, թէ՝ ձրի բաշխման համար, որպէս զի մատենադարաններն ու թանգարանները ճոխացնեն։ Մօտ ժամանակներս՝ Բուսաբանութեան դասատու Պ. Օրֆանիդէսի կարեւոր մէկ հաւաքածոյն Պ. Թ. Ռօտոքանաքին գնեց եւ Համալսարանին նուիրեց, այս իշխանական պարգեւ մ'է։ Բայց այս ազնիւ բարերարն հայրենասիրական առատասրտութեան դեռ եւս առաջին գործերը ցոյց. Օսէսայի մէջ յոյն դեռահաս աղջկանց դպրոցի համար՝ իր ծախքով ահագին շէնք մը կ'կառուցուի։

«Այս երկրին մէջ՝ կ'ըսէ Պ. Էկէր՝ Ծունաստանի վրայ խօսելով . . . չէ կարելի դտնել լաւ երկասիրութիւն մ'որ անտիպ մնացած լինի, հրատարակիչ մը դտնել դժուարին լինելով։ Հարուստները կ'վճարեն ատոնց համար որ չունին։ Պանքան եւ անուանի վաճառականներ ժողովրդեան կրթութեան նպաստաւոր ամեն հրատարակութեան կ'օգնեն։ Մինչ Ֆրանսայի մէջ ունինք այնքան բազմաթիւ Մեկենասներ, Կ. Պօլսոյ այն սեղանաւորին պէս որ Բրլիսսաքի Զօկրաֆօս կ'կոչուի, որ լիաձեռն կ'թափէ ոսկին, այն կողմերն ուր յառաջդիմութեան նպաստաւոր ընկերակցութիւն մը կը տեսնէ, եւ երիտասարդութեան դասատարակութեան համար իր ծախքով հին դասական գործոց հաւաքածոյ մը պատրաստել կ'տայ։»

Ա. եւ երրդ է իսկ յիշել Պարոն Սէնայէ անուն որս վերանձնութիւնն իր հայրենեաց համար եւրոպական հռչակ ստացաւ. բայց չենք կարող մոռնալ Կ. Պօլսոյ ուրիշ սեղանաւորի մ'անունն, Ժորժ Զարիֆ, որ միշտ միացած է Բրէսոտէ Զէրֆօսէ անուան հետ, և այս ամեն բան ըսել է։ Դարձեալ հարիւրաւոր հազարներ ֆրանք նպաստ տուած է՝ Մարսիլիոյ ուրիշ մէկ սեղանաւորի մը՝ Ս. Զաֆիրօպուլ, դպրոցներ հաստատելու համար. այս նշանաւոր բարերարն իր ծախիւք աշխարհագրական քարտէսներ յօրինել և ամեն յունական դպրոցներ ձրիապէս բաշխել տուած է. ասկէ զատ ուրիշ մի շատ կարևոր գրեանք տպուեցան իր ձեռնտուութեամբ, և մի շատ ուսանողներ իր յատուկ օժանդակութեամբ ուսմունք կ'սորվին Եւրոպայի զանազան վարժարանները։ Պ. Զաֆիրօպուլօ հարուստ է և հայրենասիրութեան այնպիսի նուիրական հրով վառուած որս զօրութեամբ մարդս իր հայրենիքին պարծանքը կ'դառնայ։ Նոյնպէս մեծ տառերով նշանակենք Դ. Մաւրօգորդոթ անունն, անուանի հօր մ' ազնիւ որդին, որ յատուկ գումարներ նուիրեց ի նպաստ հելլեն ուսանողաց որ Ֆրանսա և այլուր ուսում կ'ընդունէին, նոյնպէս բազմաթիւ գործեր հրատարակելու տուաւ իր ծախքով։ Յիշենք նաև Մանչեսթէրի այն վեհանձն դրամատէրն, Ժոնդրէս, որ համեստութեան քօղին ներքև, առանց ձայնի ու թմբուկի, շարունակ նուէրներ կ'ընծայէ հայրենեաց։ Կարելի չէ մոռնալ Ալէքսանդրիոյ ազնիւ սեղանաւորն, Ժ. Անդանիոս, և Թրիէստի Էսծեմոս, և Օտէսայի Վ–ցին, որ հայրենասիրութեան մէջ նիւթապէս նշանաւոր հանդիսացան. Նեկրոբանդերանունները, որ միշտ իրենց քսակն ընկերութեանց համար բանալու պատրաստ են և լաւ գրեանց հրատարակութեան համար, Բեդրպուրկի Բ. Ժոֆէ անուէ և Լոնտրայի Սպորդուլէս. վերջապէս Սմիրնոյ. որս անունն այսօր մի շատ ազգային չենքերու, եկեղեցիներու, հիւանդանոցներու վրայ քանդակուած է, և ուրիշ շատ բարերարներ կան, որ շարունակ գումարներ կ'նուիրեն ազգային լաւ գործերու և ազգային օգտակարութիւն ունեցող հրատարակութեանց համար։»

(Աբէլեան Մասու.)

ՖՐՆՈՒԶ

Ֆռնուզ՝ քաղաքիս (Մարաշ) արևմտեան հիւսիսակողմ՝ ութ ժամ հեռու բոլորովին հայաբնակ գիւղ մի է. գիւղը մտնելու համար ունի երկու կիրճեր. այս կիրճերէն զատ ուրիշ անցք մը չկայ, զի ամեն կողմնէ բարձրաբերձ լեռներով շրջապատեալ է։ Գիւղը սարահարթի մը գլուխն է, ունի 400 տուն, որոց 200 տունը կէս ժամէ մինչև երեք ճամ հեռու շրջակայ լեռներ և անտառաց մէջ հաստատած են իրենց բնակութիւնը։ Գիւղի սարոյը Արևմուտքէ դէպ ի Արևելք խոխոչելով և վրփրելով գետակ մը կը հոսի որու մէջ ազնիւ բուստաւոր ձուկեր կան։ Գիւղը ունի մի անշուք եկեղեցի և չորս անուս քահանաներ. բայց զարմանալին այս է որ մինչև հիմա թէ բողոքականութիւնն և թէ պապականութիւնը մուտ գտած չեն, որով դերազանց է քան միւս շրջակայ գիւղերէքը։

Ֆռնուզցիք կարիճ, աշխատասէր և գործունեայ մարդիկ են, բայց բնդարձակ հող և արտ չունենալով՝ կարօտ և թշուառ եղած են միշտ. ուստի իրենց օրական հացը հայթայթելու համար ստիպուած են թողուլ հայրենիք և ամիսներով տարիներով թափառիլ այլուր։ Տուները անհեթեթ, ցած, առանց լուսամուտի են, ծուխերէ սեցած, ընդհանրապէս քանի մը խորշերու բաժնուած են. կահ կարասին և անասունները մի և նոյն յարկին տակ կը գտնուին։ Լամպարի և ճրագի կարօտ չեն. տան կեդրոնը առատ կրակ կը վառեն և շուրջը կը շարուին կը նստին, և քանանալու տեսն վերմակ, անկողին, մինչև անգամ սաւան չունենալով՝ (քիչ բացառութեամբ) անեցիք իրենց ոտքերնին կրակին տալով կը քնանան։

Իրենց լեզուն կոկիկ և աշխարհաբառի մօտ է. Տաճկերէն խօսիլ շատեր չգիտեն, միայն իրենց մայրենի լեզուն յարգող են։ Կ'ուզեմ հոս բանծներէս քանի մը բառ դնել, ֆուռնչ, ուրաֆ, ուրհ, կուկուրա, բինիկ, ըռըմայ, ուռու, բիւնա, պոնյ և այլն և այլն, կան այնպիսի բառեր որ կը գործածեն թէ և Բառգրքի մէջ չկայ. զոր օրինակ, ծառերու անունները, մարռուշկ, կոպրլընի, ըռուպրինի, յընի, ինկինի, և ուղեռն. նեխած ու հոտած հաւկթի ալ բուշած է կ'ըսեն, հէռ, ցոցել, լէնչ, և այլն և այլն։

Ունի հայ գիւղապետ մը (միւտիւր) քսմիսէրներէ հաստատուած, նա ամբողջ գիւղամբի (նահիեէ) վրայ կը հսկէ։

Գիւղի արևելակողմը ժամու մը չափ հեռու Ս. Կարապետ վանքը լեռան մը գլուխ կը փայլի իւր գեղցիկ շէնքերով. վանքը ունի կալուածներ, ջաղացք, արտ և այգիներ։

Վանքէ երկու ժամ հեռու դէպ Արևմուտք տաճկերէն Զ–ռ–ռ–Հէ–ռ–ռ իսկ Հայերէն Կռնչ բուսոյ շուրջը իրը պարիսպ բարձր լեռներով շրջապատեալ բերրի դաշտ մը կայ, ուր կը գտնուին հնութիւնք և աւերակներ ու վրատակներ, որոց մէջէ երկամէջ բեւեռներ, նրատարաններ ու պրնձէ ջրկիչ (եբպրբս) հանուած է անցեալ տարի. հարաւակողմը՝ անտառաց մէջ՝ միապաղաղ քարէ փորուած ղանեկի պէս, դագաղի պէս և մնատակի պէս քարեր կան. այս հովտին հիւսիս–արևելեան կողմը՝ ձորակի մը մէջ՝ Ուլնեցի նահատակեալ Ս. Ստեփաննոսի գերեզմանի մատուռը կայ, ուր շատ ուխտաւորներ հեռու տեղերէ կուգան։ Մատրան հիւսիսակողմ 20 քայլ հեռու՝ բլրակի մը գլուխ՝ կիսաւեր բերդ մը կայ որ Ս. Ստեփաննոսը գլխատող բռնաւորին բերդն է կ'ըսուի։

Ֆռնուզցւոց քաջասրտութեան վրայ դաղափար մը տալու համար սա հետեւեալ եղելութիւնը պատմեմ։ Վանքը գտնուած տեղս՝ տեսայ յիսունի չափ գինեվառ երիտասարդներ որոց մէջ էին նաև Մխիթարիներէն մէկ քանին որ արտօրնօք կ'վազէին։ Լուր առի այս խմբակին ուր դիմելուն վրայ, և պատմեցին ինձ թէ՝ երեք Զէրքէզք կէսօր ատեն հայ խրճիթի մը հանդիպելով կերակրուելէն զկնի՝ Զէրքէզներէն մին հան կ'մնայ, շրջապատրճանակ ի ձեռին մահ կ'սպառնայ և միւս երկուքը մատակայ կալը գտնուող հայ կին մը առևանգելով անարգանքի կ'ենթարկեն, ուստի յիշեալ խումբն ուազակ և վայրագ Զէրքէզները հալածելու դիտմամբ կ'վազեն եղեր։ Տակաւին Ֆռնուզցիք Զէրքէզաց եռանէն չհասած՝ երկու կարիճ Ուլնեցիներ ուազակաց կ'հասնին և երկու տարճանակ կը պարպեն։ Զէրքէզք դայս տեսնելով կինը կը թողուն և իրենց գլուխն ազատել կը ջանան։

Ֆռնուզ Նիկողայոս եպիսկոպոսն՝ Ս. Կաթողիկոսը դիմաւորելու համար Ուլնիա գացեր էր. իրենց մինչև ծագած գժտութիւնը բարեկամութեան փոխուեր, և Ս. Կաթողիկոսը զինք Ուլնիոյ և Ֆռնզու առաջնորդ կարգեր է։

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը քանի մը քաղաքներ այցելելէ զկնի՝ այսօր ժամը 6ին վերադարձաւ ի Մարաշ, երգերու ձայներով եւ հրացանաց գոռումներով Առաջնորդարանն եկաւ, եւ եկեղեցւոյ մէջ զինք դիմաւորողաց ազգու ատենաբանութիւն մ'ըրաւ։ Ե. Տ. Ղ.

Մարաշ, 25 Սեպտ 1880

(Քեղ)

ՇՐՋԱՆ Բ.

ԲԱՑՈՒՄՆ

Լսարանի Սահ. Սանուց ընկ. Սամաթիոյ

Ի Ն. ՎԱՐԴՈՒՀԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1880 Նոյ. 30 կիւրակէ ցորեկ ի ժամ 7

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐ. ԽՈՐԷՆ ԱՐՔ. Ն. ՊԷՑ ԼՈՒՍԻՆԵԱՆԻ

Նիւթ. «Հայ գաղթականութիւն»

Նուագք 1 թաշնակի

ՄԻՍԻՒ ԲԻԷՌԷ

ԱԶԳ. — Լսարանի մասնաժողովն պատիւ ունի Լսարանի Բ. շրջանի բացումն հրատարակել, քաջալերելով որ յարգոյ հասարակութիւնն պիտի բարեհաճի այս տարի ևս իւր ներկայութեամբը պատուել զայն և քաջալերել մասնաժողովն իւր այս ազգօգուտ գործոյն մէջ։

Մուտք արանց համար 2 ղ. արծաթ. իգական սեռն մուտք վճարելէ ազատ է։

ԻԼԱՆԹ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1881
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔԻՍՏՈՍԻ
Դին 100 փարայ

Ցոչէնեալ
Յ'ԵԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆԱՅԷ ԽԱՍԳԻՒՂԻ

Սեպհականութիւն
Ս. Փ. ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՀԱՑՈՑ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

ԻՈՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Վիճակագիր տերութեանց · — Հայրապետութիւն Հայոց · — Հայաստան աշխարհ կամ Արմէնիա · — Օսմանեան միջազգային թղթատարութիւն.— Ժամանակագոյց Սուրհանդակաց Օսմանեան միջազգային թղթատարութեանց · — Եւրոպական նամակատունք ի Կ. Պոլիս · — Ցուցակ գնոց թղթատարութեանց և հեռագրութեանց Եւրոպական և Ասիական քաղաքաց Թուրքիոյ · — Սակագին հեռագրի ըստ նոր կարգադրութեանց միջազգային թերեր · — Ընկերութիւնք չոգեշարժ նաւարկութեանց, ինչպէս են, Եգիպտական (Խըտիվիյէ) · — Մասնաստէ.—Աւստրօ-Հունգար. Լոյդ.— Մէսաժէրի Մարիթիմ. — Բաքէ էնէ և ընկերութիւնք · — Ռուսական ընկերութիւն · — Ընտանեկան Դեղարան ։

ՊՏՈՅՑ ՄԸ.

ՊՕՂՍՈՅ ԹԱՂԵՐՈՒ ՄԷՋ

Պարոնեան էֆէնտի թէլիֆի օտուղու հալտէ, վէ լէթայիֆ թարզընտա եազըլմըշ պուլունտուղու թագտիրտէ, պիր վագըթտան պէրու, ճիւղ ճիւղ նէյր օլունմագտա պուլունան մէղքիւր քիթապ, պու տէֆա թէհքիկ օլարագ, 224 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, 12 էր զ.ա սաթըլմագտա օլտուղունտան, հէր քէսին պիւ իշթիրա, հէմ էյլէնիպ վէ հէմտէ իսթիֆատէ իթմէլէրինի իսթար իսէրիզ ։

Օ ԲԱՆԹԷՕՆ

ՆԱՄ

ԴԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ
ԷՄԹԱԱՑԻ ՃԷՏԻՏԷ ՄԱՂԱԶԱՄԸ
ՊԷՅՕՂԼՈՒ ՊԷՕՅԻԻՐ ՃԱՏՏԷ Ն. 394

Պու տէֆա եէնիտէն քիւչատ օլուն էմթաայի ճէտիտէ մաղազամըզըն տահա զիեատէ միւքէմմէլ վէ մունթազամ սուրէթտէ թէճհիզ վէ թէգեին իտիլմիշ օլմասընը, բիայէթլու էհալիմիզէ իսթար ու պէեան իթմէքլիկի, քէնտիմիզէ պիր շէրէֆ ատտ իսէրիզ ։

Մէղքիւր մաղազամըզտա, էնվայի էշեայի ճէտիտէ պուլունտուղու կիպի, Բարիսին էն մէշհուր մաղազա վէ ֆապրիգալարընըն տահա էն սօն վէ ճէտիտ ու զարիֆ մալէրի պուլունմագտա օլտուգտան պաշգա, կէրէք ԿԻԻԶԷԼ, ԿՈՒԹՕ, վէ կէրէք ճինսէ ԱԼԻ ԻԻԼ, ԱԼԷՍ օլմալարբյա պէրապէր, իշթիրալարընա բաղպէթ իսէն զաթալարընը, պատի մէՇՈՒՆԻՅԷԹԼԷՐի օլմագըզ արզու վէ նիյէթմիզտէն պուլունտուղունտան, ԷՇՎԷՆ ՍԱԹԸՊ ՏՍ. ԱԶ ԳՍԶԱՆՄԱԳԼԸՊԸ, քէնտիմիզէ պիր գապտէ իթթիխաղ իթմիշիզ տիր ։

ԴԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ՏԻԲԻԾ ՄԱԲԻՆԱԼԱՐԸ ԻԶԻՆ
Թ Ի Բ Է

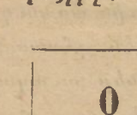

Կլասկօտա Ճօն Գլարգէն գումբանեասընէն էն ալէա վէ գավի մաբինա թիբէսի, պուրատա, Պէյօղլու վէ Դալաթա վէ Իսթանպուլ մաղազալարընէն քեաֆֆէսինտէ պուլունուպ թօրատան վէ բար չա բարչա, սաթըն ալմագ խմէեէնիլէրին, Դալաթատա Վ.օյվոտա սօղաղընտա 13 նիւմէրօյու մաղազաեա, վէ Իսթանպօլտա Հաճի Քէօչէք ճամիսինտէ, 64 նիւմէրօյու մաղազաեա միւրաճաաթ իթմէլէրի ։

Պուլիւք աճէնթէ
ԷՄԻՄ Թ. ՃԱՆՕՖԼԻ

Մագազա իւզէրինէ գարգաեա գիշատէրի մարգարէ ատամլարը։

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՆԵՐԸ

Գրեց
Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ
Հրատարակեաց
Ս. Ղ. Պարթիզպանեան

Ազգային ժամանակակից վեպ մ'է, որ տեսր առ տեսր սկսած է հրատարակուիլ ։ Առաջին տետրը ի լոյս ընծայուած ըլլալով, կը ծախուի գրավաճառ Ս. Ղուկասեան և Ֆրէնկեան գրատուները, սուճի Պոլսոյ աղայի խանութը և լրագրավաճառներու քով ի գին 40 փարայ։

ՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ԶՈՀԵՐԸ

Հ. Կ. ԱՄԱՏՈՒՆԻ
Խմբագրեալ առաջարկութեամբ
Պարզասէր Հայուհեաց ընկերութեան

Դայէթ թէմիզ սուրէթտէ վէ իյի ֆեաղընտ իւզէրինէ պասըլմըշ օլտուղու հալտէ, 110 սահիֆէյէն մուրէթթէպ պիր քիթապճըգ տըր պու քի, եարըմչար մէճիմուէյէ սաթըլմագտա տըր ։

Պու քիթապ շաեանը դրաաթ վէ մութալաա օլտուղունտան, դատրն վէ դըզ թայիֆէսինտէն հէրքէսին օգուտուպ իսթիֆատէ իթմէսինի արզու վէ նասիհաթ իթտիկիմիզ միսիլու, էրքէքլէրին տախի, վէ հաթթա տահա զիեատէ օգուտուպ տիգգաթ իյլէմէլէրինի արզու վէ նասիհաթ իսէրիզ · դիրա, պիդէֆ, դատրն թայիֆէմիզին պու մէրթէպէ սիւսէ սիւշմէսինէ պաշլըճա սէպէպ, էրքէքլէրիմիզին կէվշէքլիկի, շէհվէթբէսթլիկի, վէ պինաէն ալէյհ միւսաատէսի տիր ։

Զինկեանէ Դըզընը 19 ունճու ճիւզի չրգմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մանթպաամըզտա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիթապը օգուտանլարը քեաֆֆէսի տախի թէլէզզիւզ իսէրէք մէճմուան գալմագտա պուլունտուղլարընտան, կիւզէլ բօման օգուտմագ արզու իսէնկէրին, իշթիրասընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթթ իսէրիզ ։

Ղուրէպա խասթախանէսի իշին լիզուտի օյան պէշ եիւզ պու դատար չիֆթ եուն չօրապըն, իշ պու թէշրինի սանինին եիկիրմի տօղուզունճու ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ միւնագասասը իճրա օլունճաղը ճիհէթլէ, թալիպ օյան թիւճճարը, եէվմի մէզքիւրտէ, սաաթ պէշ պուչուդ այթը բատատէլէրինտէ նիւմունէլէրի իլէ պէրապէր, էվգաֆա հիւմաեուն խազինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլէրի ։

Ղուրէպա խասթախանէսի իշին, սէօրթ այլըգ լիզուտիօյան ֆրանճիա վէ էթմէյին էսմանը, պէեազ մէճիտի 20 դրուշա օլարագ, 15 կիւնտէ պիր քէրրէ իթա օլունմագ չարթը վէ շէրայիթի սայիրէ իլէ, ֆրանճիանընը պէհէր գբ.յ.յէսի 99 վէ էթմէյին պէհէր գբ.յ.յէսի 70 բարատա, թալիպի իւհտէսինտէ պուլունտուղունտան, վէ քեանունի էվվէլին պիրինճի բաղար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 9 տա գալարը վիրիկէճէկնէտէն նօգսանլարը.ալա իթաեէ թալիպ օյան թիւճճարընը վագթի մէղքիւրտէն էվվէլ պէհէր կիւն էյդաֆը հիւմաեուն խազինէսի էնճիւմէնինէ կէլմէլէրի ։

ԿԷՕՁ ԹԱՊԻՊԻ

Կէօզ թապիպի Տիգրան էֆէնտի Իզմիրեան, բազար կիւնլէրինտէն մատատա հէր կիւն, սաաթ 4 տէն 9 ա գատար, էնվայի կէօզ իլլէթլէրի, եանի ա.քսօ, գանլը բէրտէ, պէեազ վէ եախսա ագ բէրտէ, վէ տիման, վէ գաբագլարտա պիթէն գըլաարընտէ ֆիլէրի էմրի թէտավիսինէ, ճէրրահճա մուամէլաթ իճրա իտիմէ.քսիզին, մահզա մուալիճէ իլէ իյի իտճէկէնին, վէ բէնճէշնպիհ կիւնլէրի տախի խայրաթ պագաճաղընը իլան իտէր ։

Միմարէ.յհ թապիպ, Իսթանպօլտա, Մահմուտ բաշատա վագը Երլտրզ խանը գարշըսընտա Գաղինօլու խանատա պուլունուր ։

Նորայրի Գազդիերէն—Հայերէն Բառարանին 27երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ ։ Առ այժմ կանոնաւոր կերպով չաբաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ։ Դլխաւոր մէրբանոցն է Ֆրէնկեան գրաճառանոցը, Ուզուն չարշը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամեն Հայ գրաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թըղթատաճառանոցը ի Գալաթիա, և Վայոի քով ի մեծ փողոցն Բերայի ։

ԱԼԷՍ. Օ ՏԸ ԳՕԼՕՆԵԸ

Օ տը Գոլօներ՝ էն ալէատը 1693 սէնէսինտէ ԺԱՆ ԲՕԼ ՖԷՄԻՆԻՍ ին իճատ էյլէտիկի, վէ ԺԱՆ ԱՆԹՕԱՆ Ֆարինանը Միլան շէհրինտէ 139 նիւմէրօյու Հօշթրասընը խանէսինտէ իմպէքտէն կէշիրտիկի Օ տը Գոլօնեը տըր ։

Շիշէնին իւզէրինտէ գըրմըզը վէ մաի պիր մարգա վար տըր ։

Իշպու Օ տը Գոլօնեը եալընըզ Գալաթատա Մէրթիպանի սօղաղընտա 12 նիւմէրօյու թընել խանընտա իլք գաթատա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Ժօզէֆ Լ. Ֆլորիանին օտասընտա սաթըլըր ։

ՀԱՅ

Զին վէ Ժավա չայլարընը հէր ճինսի թօյտան վէ ճէսթէ ճէսթէ օլմագ վէ աչըգ վէ գութու իչինտէ պուլունմագ իւզրէ, Բ. ԳԼՕՆԱՐԻՏԻՍ ին մաղազասընտա սաթըլմագտա տըր ։

Միւմիլէյհ, էմթաասընը դաեէթալէա ճինսէն օյմասըլը, բաղպէթլու էհալիսին քեամիլէն խօշնուտ գալաճաղընը վատ իտէր ։

ՖԻԵՍԱԹ ՂԱՆԷԹ ԷՀՎԷՆ
Սաթըլան մաղազա իսթանպօլտա
Սագա եօղուշունտա Նիւմէրօ 53 ։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵՍԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթէօրու միւմիլէյհ, սապէդը վէճհ իւզրէ, եալընըզ ֆբրէնկի վէ պէլ սօուգլուղու, վէ ումումի ալէսթը թէնասիլիեէ (ծննդական գործարանաց վերաբերեալ). վէ իտարար եօլլարընա տայիր խասիյալէգլարա տիւշար օլանլարընը էմրի թէտավիլէրի իչին, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար, Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սբրտաբընտա վագը 32 նիւմէրօյու Սինապեան Վիչէն էֆէնտի էճզահանէսինտէ, վէ բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլունտա Սագբզ աղաճը ճառատէսինտէ վագը 27 նիւմէրօյու քէնտի խանէսինտէ, քէլֆիսիզէրի դապուլ իթմէքտէ տիր ։

ՄԻՖԹԱՀ ԻԻԼ ԹԱՊՊԱԽԻՆ

Թ Է Լ Ի Ֆ Ի
Ա. Մ.

Մէղքիւր քիթապ, աշճրլարա վէ ֆամիլիալարա բէք էլկէմ օյուպ, 340 սահիֆէյէն իպարէթ օլտուղու վէ Լա Թիւրքի մանթպաասընտա կիւզէլճէ թապ իսիրմիշ պուլունտուղու հալտէ, Իսթանպօլ ճիհէթինտէ քէօրիւ պաշը թարաֆլարընտա սուճու Պօղոս աղանըն տիւքքանընտա սաթըլըր ։

Մէղքիւր քիթապատան միւվէզզիմիզ Ամիրճան ապա էֆէնտինտէ տախի պուլունմագտա տըր ։

Ֆիյ 5 ղրուշ.

ՖԻԱԹԼԱՐ

Իսթանպօլ իչի՝

Պիր սէնէ մէճիտիյէ	16
»	
Ալթը այ	5
Իւչ » »	2 ½
Պիր նիւսխէ	30 փարա մէճիտ։

Թաշրաբար իչին

Պիր սէնէ, մէճիտիյէ	12
Ալթը այ, »	6
Բօսթա իւճրէթի պիկէ այիտ տիր։	

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթըրը	3 ղ.
Ֆքինճի » » »	2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » »	1 ղ.

Իլան սըրասընա գօնուլմաեան իլանաթ ու իսթաբաթըն սաթըրը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Յ. Փանոսեան խմինէ եազըլըր

Իսթանպօլտա, Դալաթատա Բէնչ էնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41 ։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԻԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

COMPAGNIES ANONYMESFRANÇAISES

ՏԷՆԻԶՏԷ ՄԱԼ ՍԻԿՈՒՐԻԹԱ ԻՏԷՆ ԱՆՕՆԻՄ
ՖՐԱՆՍԷԶ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ.

Իշ պու գումբանեալարտան Գոնդրոսար Մարէրէ օլունուպ, սէրմաեէսի Ն-Ը Դլեոն Ֆրանգ	1857 տէ իհտաս
Մէլէ-ղին օլունուպ, սէրմաեէսի Ն+է Դլեոն Ֆրանգ	1857 տէ իհտաս
Բրէվէրան օլունուպ, սէրմաեէսի Ն+է Դլեոն Ֆրանգ	1869 տա իհտաս
Սէ+է-էրէ օլունուպ, սէրմաեէսի պէր պոլոգ Դլեոն Ֆրանգ տըր ։	1836 տա իհտաս

Պալէատէ իշար օլունան տէնիզ սիկուրիթասը գումբանեալարը, պիրլէշմիշ օլտուգլարընտան, վէ քէնտի իհթիեաթ ագչէլէրինին ճէսամէթի հասէպիլէ, դաեէթ ֆայիտէլի շարթլարա սիկուրթա իսիպ վէ թէէմինաթը միւքէմմէլէ իթա իսէպսիզլէրէր ։

ԹԻԻԼԱՍԱ

Սօն Ն-Ը սենէլէրին հասըլմասը

1876 տա հասըլ օլան քեար	684,266	ֆրանգ
1877 » » » »	371,547	»
1878 » » » »	347,256	»
Եէքիւնի քեար	1,403,169	»

1878 դեկտեմբեր 31 տէ օլան ԲԷԷՆԸ

Սէրմաեէ	8,500,000	ֆրանգ
Քեարատան ալըգօնմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,763,566	»
Թէհլիքէեէ դարշըլըգ հըֆզ օլունմուշ ագճէ	1,823,314	»
Եէքիւն	12,086,880	»

Իսթանպոլ աճէնթասու
Մ. Ժ. ԱԼՊԻՆԻ

Աճէնցիախանէ, Դարա քէոյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա տըր ։

Թէլլալը մախսուսը
Տ. ԳՈՒՐԲԷԼԼԻ

LA CENTRALE,

ԼԱ ՍԱՆԹՐԱԼ
ԼԱ ԳԷՍ ՄԷՐԻՏԻՕՆԱԼ
Լ'ԻՆԻՎԷՐՍԷԼ

Մէղքիւր իւչ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումբանեալարը, մուայէէն ֆիեաթլա աթէչէ գարշը սիկուրթա իտէրլէր ։

Մահէլլը մէրքէզի, Բարիստէ Բիշլիէօ սօղաղընտա 108 նիւմէրօտա տըր ։

Մէղքիւր իւչ գումբանեալարըն, մէմալիքի Շահանէ իլէ Եունանիսթանըն պաշ աճէնթասը, Իսթանպօլտա միւսիւ ՖՕՐԹԻՆԷ ԺՈՒՐԴԱՆ տըր ։

Թաֆսիլի մալումաթ ալմագ, վէ էպնիէլէրինի սիկուրթաեա վաղ իթմէք իսթէեէնլէրին, Դարաքէոյ քէօբրիւսիւ գուրպինտէ Մէհէմմէտ Ալի փաշա խանընտա պաշ աճէնցախանէեէ, վէ Դալաթատա էսքի պօրսա գարշըսընտա մէմուրը մախսուսը միւսիւ Մարքիզիէ, վէ Դօնթուար Մարիթիմ, Մէլիւզին Բրէվօխանա, վէ Սէքքիւրիթէ Նման տէօրթ Ֆրանսըզ սիկուրթա գումբանեասրը շիրքէթինին թէլլալը մախսուսը միւսիւ Տ. Գուրթէլլիեէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎԼՕՐԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 8 Դեկ.

Ինկլիզ	գօնսոլիտ	99-1/16
Էսհամը	Ումումիէ աչլարը	12-0/8
» »	գաբանտը	12-3/8
1865	Իսթիգրազը	14-1/4
1869	»	14-1/8
1871	»	72-1/2
1872	(Պօնտիւ Թրէզօր)	19-
1873	»	13-
Օսմանը	Պանդասը	11-7/8
Ռուսիա	Իսթիգրազը 1873	89-
Մըսրը	Իսթիգրազը պիրլէշմիշ	68-3/4
»	Իսթիեազլը (չըմէնտը.)	94-5/4
Տէվլէթը	Սվիէնին 1877 Իսթիգրազը	83-5/8
Տարիա	սանիեէ	74-3/4
Մըսրըն	Ռօչիլտ Իսթիգրազը	94-3/4
1877	Մաճարիսթան Էսհամը	95-
Դամպիօ	Բարիզ 3 այ վատէ	–

Բարիս, 8 Դեկ.

Ֆրանսըզ	ֆօնտսու 3 %	85-65
» »	3 %	119-20
Էսհամը	Ումումիէ աչըլըր	12-65
» »	գաբանտը	12-50
1865	Իսթիգրազը	70-
1869	»	71-
1875	»	65-
Ռումէլի	չըմէնտը. Թահվիլա.	41-50
Օսմանը	Պանդասը	551-25
Դրէտի	իսնէ	971-25
Ռուս	ֆօնտսու 5 % (1877	86-7/8
Ռուսիանը	Շարք իսթիգրազը	58-7/8
Իթալիա	ֆօնտսու	88-10
Մըսրը	Իսթիգ. պիրլէշմիշ	550-
Իսբանեա	խարիճի իսթիգրազը	21-1/4
Դամպիօ	Լօնտրա իւզէրինէ	25-31

Բարիս, (Պուլվար) 8 Դեկ.

Ֆրանսըզ	ֆօնտսու 5 %	119-15
Էսհամը	Ումումիէ	12-20

Վիէննա, 8 Դեկ.

Լօնտրա	իւզէրինէ գամպիա	117-65
Ռումէլի	տեմիր եօլ թահվիլաթը	19-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ում. Նոյ.	27 ագմ. գր.	13-34
» » Նոյ.	28 սպհ. աչ.	13-31
» »	Էն եիւքսէք	13-39
» »	Էն աշաղը	13-35
» »	Սաաթ 5 տէ	13-34
1863	Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	69-
1865	» » 6 % ֆ.	71-
1869	» (Բինար) 6 % ֆ.	70-
1872	» (Պօնտիւ Թրէզօր	22-1/2
1873	» (Բինար) 6 % ֆ.	-65 1/2
Ռումէլի	չըմէնտըֆէր	40-50
Ռէքոր	զուրուշ	35-
Հէվալէսիզ	»	25-
Ագչէ	ֆայիզի %	09-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	3-20
Սօսիէթէ ժէն 6 %	4-20
Իսթանպոլ Պանգասը	9-
Սօսիէթէ Օթման	3-15
Թրամվայ 5 %	400-
Լավրիսմ (մատէն)	100-
Աքսիօնլարտա իշ եօգ	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանը վերասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ վերասը	110-
Ֆրանսըզ ալթունու	37-35
Բօլ	90- 5
Դրիմիշ ալթունու	51-20
Պէեազ մէճիտիյէ	107-26
Մէթալիք	212-1/2
Պէշլիք	212-1/2
Ալթըլգ	127-1/2
Պագըր	530-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	890-

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1240-
Էն աշաղը	1240-
Սաաթ 5 տէ	1240-